

Ερευνα & Βιομηχανία: Ανάγκη για σύγκλιση

Α.Χ. Παγιατάκης, Καθηγητής
Πρόεδρος ΙΤΕ

11 Μαΐου 2006

Παραδοχές

- Η έρευνα και η τεχνολογική καινοτομία είναι παράγοντες ανάπτυξης και ευημερίας.
- Η έμπρακτη αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων (πατέντες, τεχνοβλαστοί, άδειες χρήσης, κλπ) είναι ένας δείκτης της αποτελεσματικότητας της επένδυσης στη γνώση.
- Η επένδυση στην έρευνα έχει ένα ελάχιστο **κρίσιμο μέγεθος** (στόχος Λισσαβόνας 3% του ΑΕΠ στην ΕΕ, 1,5% του ΑΕΠ στην Ελλάδα).

Ψευδο-διλήμματα

- Βασική ή εφαρμοσμένη & βιομηχανική έρευνα;
- Τα ΑΕΙ & ΕΚ καλλιεργούν τη «γνώση» στην κοινωνία ή προάγουν την καινοτομία στην οικονομία;
- Η Βιομηχανία επενδύει στη «γνώση» ή εστιάζεται στην «παραγωγή»;
- Το κράτος επιδοτεί ή ενδυναμώνει τον ερευνητή και τον επιχειρηματία - χρήστη;
- Η αξιοποίηση της έρευνας είναι θέμα πόρων ή μηχανισμών & περιβάλλοντος (κανονιστικού & κοινωνικού);
- Το νομο-κανονιστικό πλαίσιο περιορίζει την ασυδοσία του ιδιώτη ή διευκολύνει την αδράνεια και την αυθαιρεσία της γραφειοκρατίας;

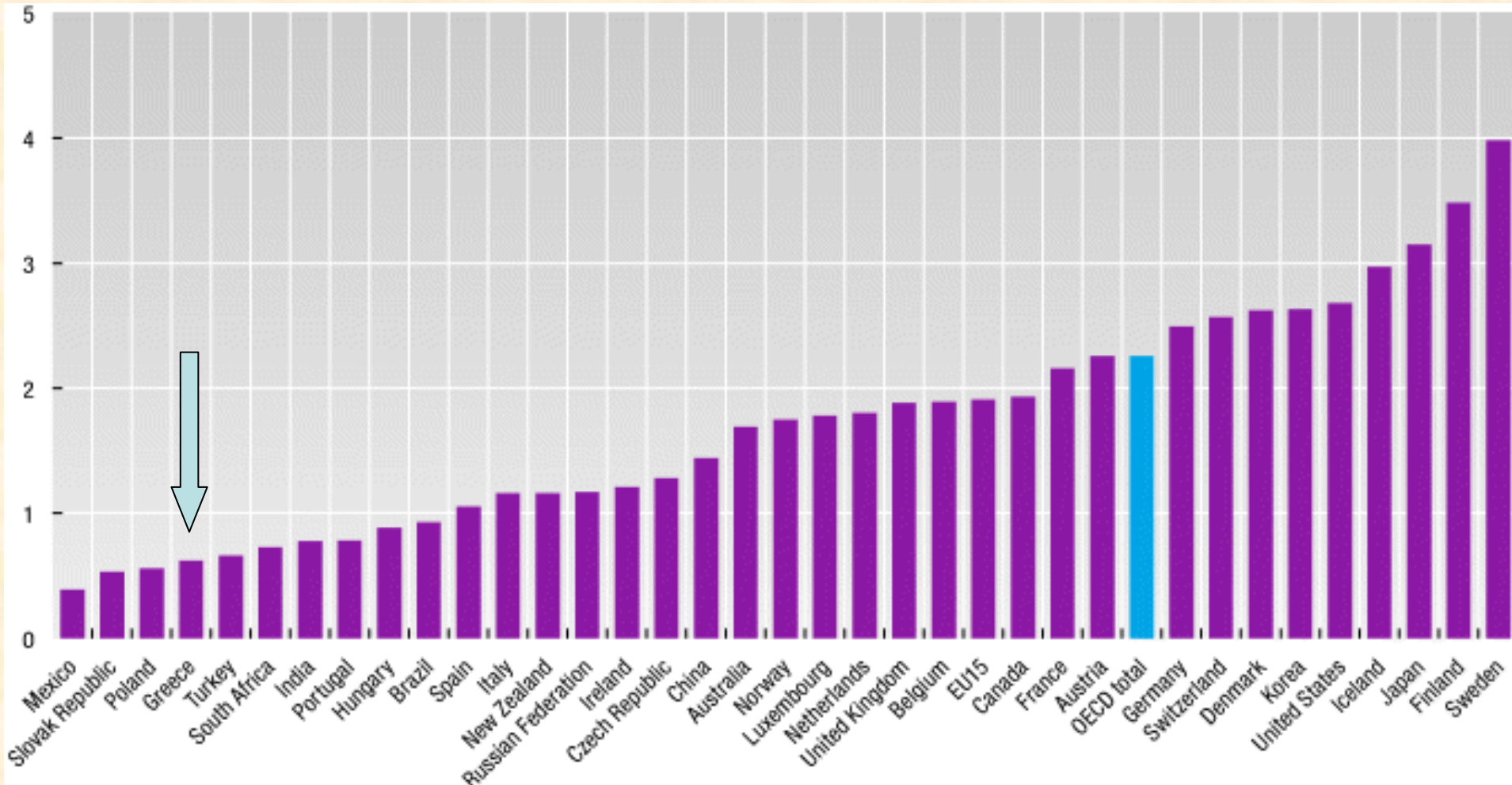
Οι δείκτες .... για την Ελλάδα, την ΕΕ & τις χώρες του ΟΟΣΑ

- Δαπάνες για ΕΤΑ (% ΑΕΠ) ...
και **ποίοι** δαπανούν
- Ερευνητές (ανά 1000 εργαζόμενους)...
και **πού** απασχολούνται
- Πατέντες και **ποίοι** τις δημιουργούν

**... και πως αυτοί καταδεικνύουν το χάσμα μεταξύ
Έρευνας και Βιομηχανίας στην Ελλάδα**

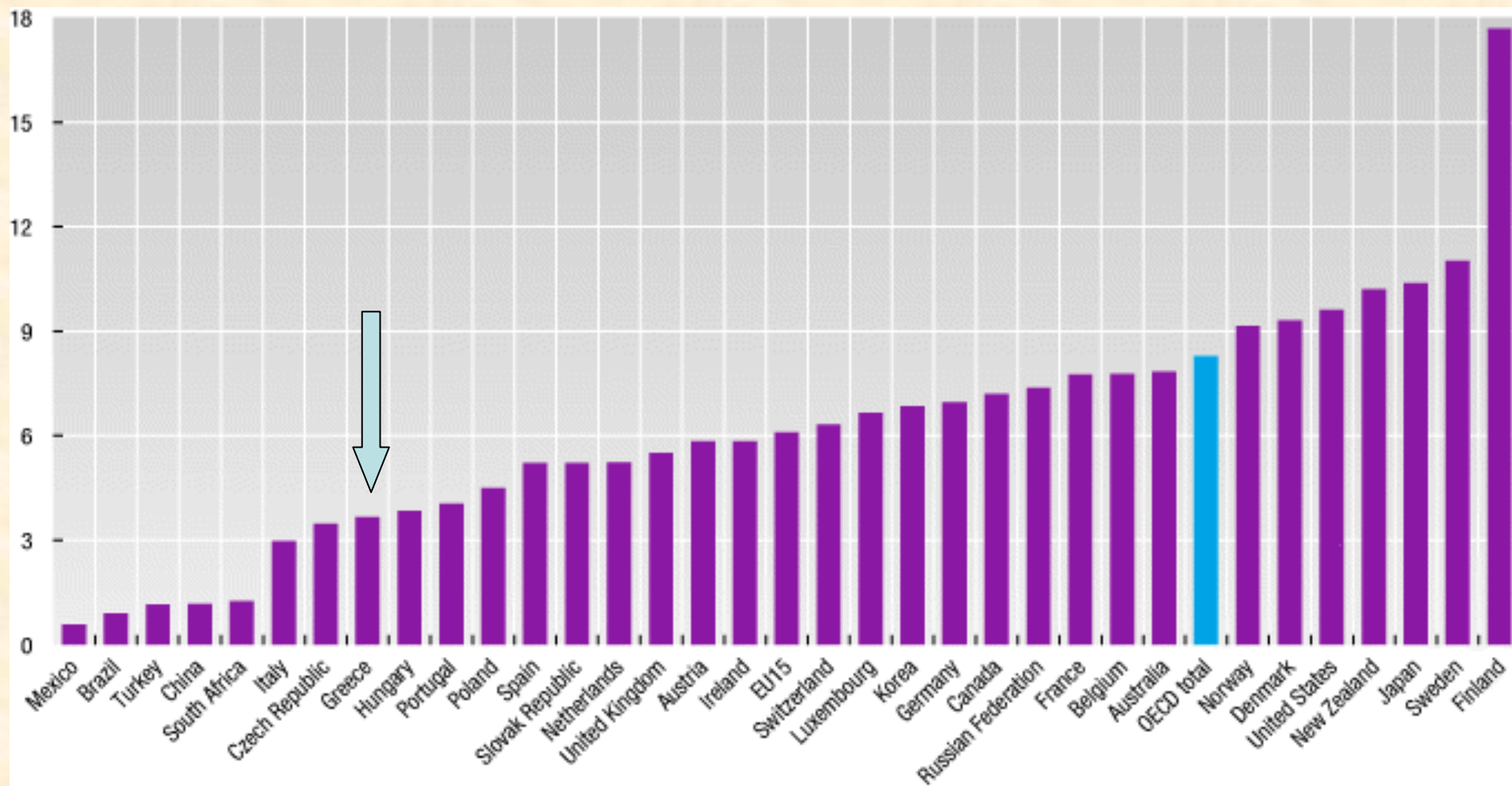
Δαπάνες σε ΕΤΑ ως ποσοστό του ΑΕΠ

Πηγή: ΟΟΣΑ, 2004 (ή τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία)

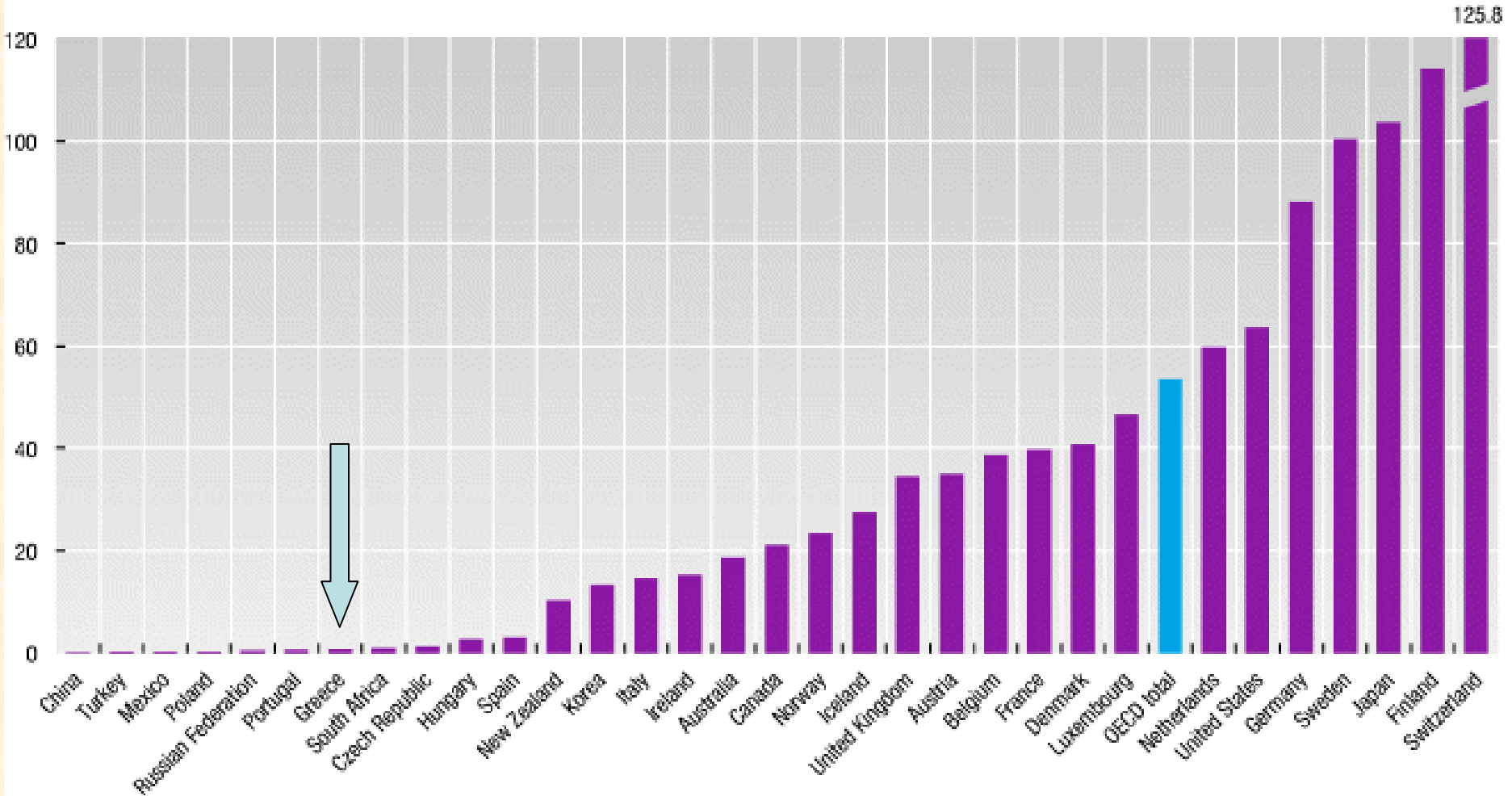
Ερευνητές ανά 1000 εργαζόμενους

Πηγή: ΟΟΣΑ, 2004 (ή τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία)

Πατέντες (ανά εκατ. πληθυσμού)

Πηγή ΟΟΣΑ, 2002, number of triadic patent families

Το «χάσμα» οριζοντίως και καθέτως

Δαπάνες 2003 για ΕΤΑ	Ελλάδα	ΕΕ25	ΟΟΣΑ
ως ποσοστό του ΑΕΠ	0,65%	1,80%	2,25%
Κατανομή δαπανών ΕΤΑ ανά τομέα	Ελλάδα	ΕΕ25	ΟΟΣΑ
Ιδιες κρατικές δαπάνες	22%	14%	13%
Δαπάνες ΑΕΙ	46%	22%	18%
Ιδιωτικές δαπάνες	32%	64%	69%

Κατανομή των ερευνητών ανά τομέα	Ελλάδα	ΕΕ25	ΟΟΣΑ
Δημόσιος τομέας	15%	15%	10%
Πανεπιστημιακός τομέας	60%	35%	25%
Ιδιωτικός τομέας	25%	50%	65%
Ερευνητές ανά 1000 εργαζομένους	3,1	5,5	7,9

Πηγή ΟΟΣΑ, 2003

Μεταφορά Τεχνολογίας (ΜΤ) και το χάσμα έρευνας-βιομηχανίας

Έρευνα

Παραγωγή των
ερευνητικών
αποτελεσμάτων.

Συνήθως ΑΕΙ &
ΕΚ αλλά και
ιδιωτικές
επιχειρήσεις
τεχνολογικής
έντασης

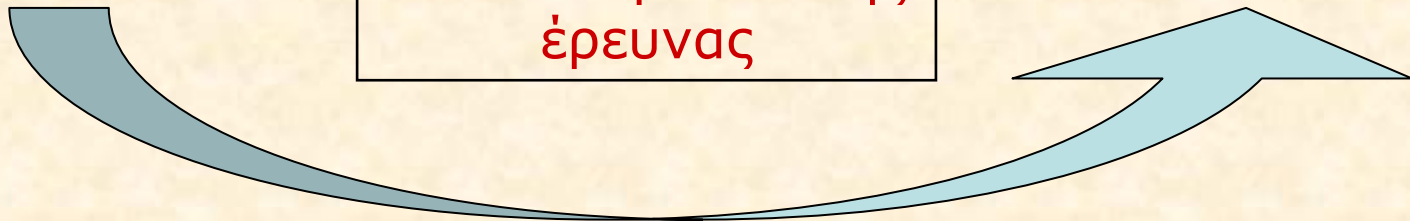
Το χάσμα

...

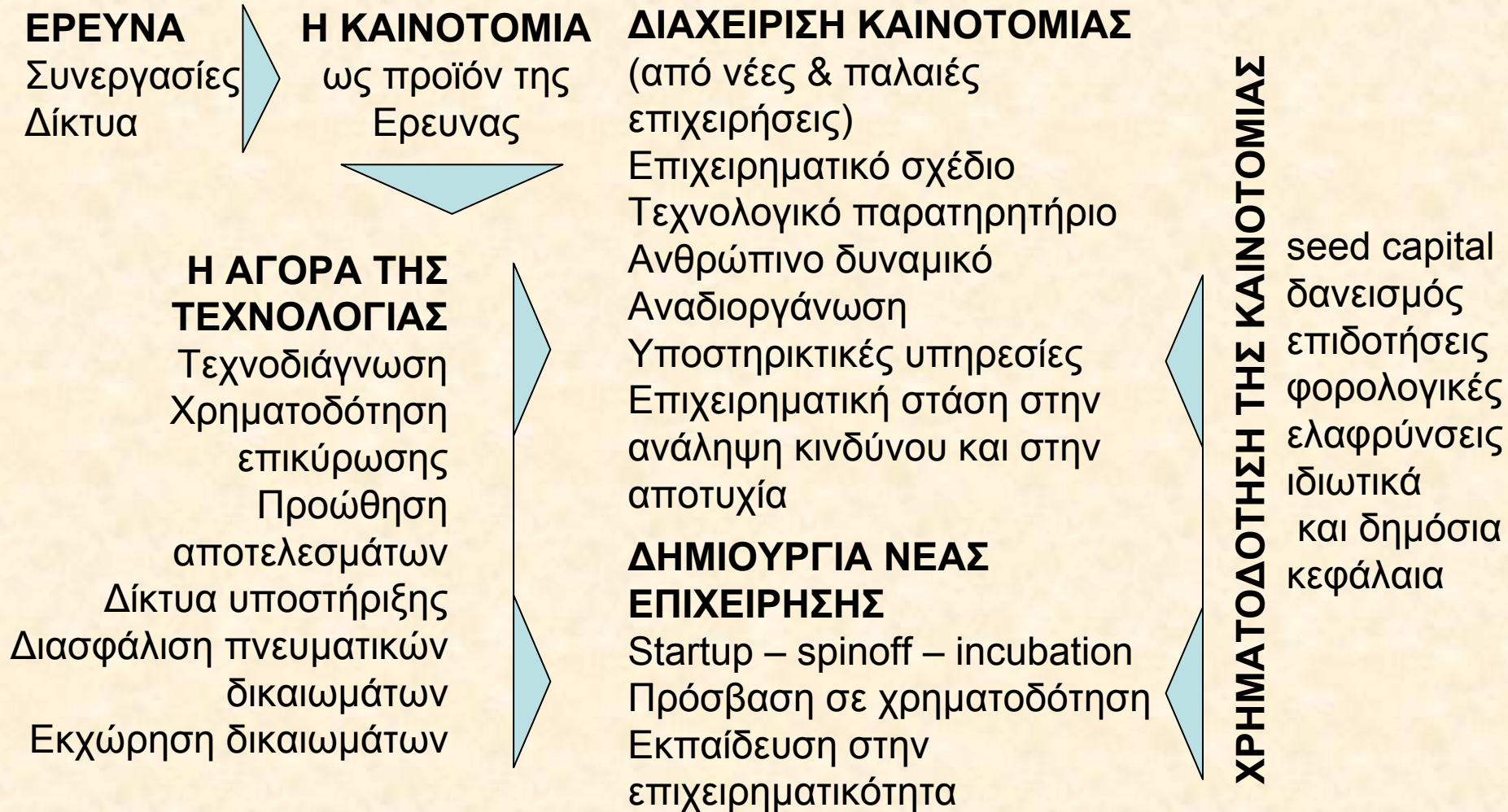
Νοοτροπία &
μηχανισμοί για την
επιτυχή μεταφορά
τεχνολογίας από
τον παραγωγό στον
χρήστη των
αποτελεσμάτων της
έρευνας

Βιομηχανία (επιχείρηση)

Αφομοίωση και
χρήση των
αποτελεσμάτων
της
τεχνολογικής
έρευνας

Παράγοντες στη ΜΤ

Υ Π Ο Β Α Θ Ρ Ο

Κουλτούρα καινοτομίας • Εκπαίδευση και κατάρτιση • Νομο-κανονιστικό περιβάλλον • κοινωνική στάση απέναντι στο ρίσκο, την επιχειρηματική αποτυχία και επιτυχία

Το ελληνικό περιβάλλον (μειονεκτήματα)

- Μικρή σε κλίμακα βιομηχανική δραστηριότητα
- Ανεπαρκής ανταγωνιστικότητα
- Περιορισμένη ερευνητική δραστηριότητα
- Τα πανεπιστήμια σε κρίση
- Περιορισμένη επιχειρηματική εξωστρέφεια
- Δαιδαλώδες νομο-κανονιστικό πλαίσιο
- Αρτηριοσκληρωμένη διοίκηση
- Αντι-επιχειρηματικό κλίμα στην κοινωνία
- Ιδιότυπη αντίληψη για δικαιώματα & υποχρεώσεις

Το ελληνικό περιβάλλον (πλεονεκτήματα)

- Διαθεσιμότητα λανθανόντων πόρων (ιδιωτικών και δημόσιων)
- Διαθεσιμότητα μερικών μηχανισμών ΜΤ
- Υψηλής ποιότητας επιστημονικό δυναμικό (σε θύλακες εντός και σε αφθονία εκτός Ελλάδος)
- Ύπαρξη μερικών επιχειρήσεων «εθνικών-πρωταθλητών» ως προτύπων
- Περιφερειακή υπεροχή (δυνατότητα διεύρυνσης της αγοράς)

Το χάσμα

και ο ρόλος της ερευνητικής κοινότητας

- Εφησυχασμός και ψυχολογική παραίτηση πολλών ερευνητών (ευμάρεια των σχετικώς λίγων ιδιαίτερα ικανών).
- Υπερβολικώς έντονη «ακαδημαϊκή» νοοτροπία και υπεροπτική αντιμετώπιση του επιχειρείν.
- Δισταγμός για ανάληψη ρίσκου σε προβλήματα έξω από το προσωπικό μονοπάτι του κάθε ερευνητή.
- Δημοσιεύσεις και προσέλκυση νέων πόρων και νέων ερευνητικών έργων είναι όχι μόνον ο κύριος σκοπός της ερευνητικής προσπάθειας, αλλά και ο μόνος.
- Ανεπαρκής επαγγελματισμός στην παροχή υπηρεσιών.
- Περιορισμένη κατανόηση της επιχειρηματικής σκέψης και «γλώσσας».

Το χάσμα και οι αδυναμίες του βιομηχανικού κόσμου

- Βραχυπρόθεσμοι τεχνικοοικονομικοί στόχοι.
- Ανάλωση στην καθημερινότητα της παραγωγής (πυροσβεστική νοοτροπία).
- Προτίμηση στην αγορά λύσεων τύπου turn-key.
- Έλλειψη παράδοσης στην μέσω E&TA δημιουργία νέων διεργασιών και προϊόντων.
- Έλλειψη κατανόησης του ρόλου και των δυνατοτήτων της E&TA για πλέον ανταγωνιστικό επιχειρείν. Καβούρια στην τσέπη.
- Περιορισμένη κατανόηση της ακαδημαϊκής σκέψης και ριζωμένη καχυποψία.

Και το χάσμα διευρύνεται χάρη στο διοικητικό περιβάλλον

που, αν και προσπαθεί, περιπλέκει τα πράγματα με

- τη δαιδαλώδη πολυνομία
- τη ψυχοφθόρα γραφειοκρατία
- τις διοικητικές επικαλύψεις αρμοδιοτήτων
- το ανεκπαιδευτο και αδιάφορο προσωπικό
- τις πολιτικές ισορροπιών που πρέπει να ακολουθεί
- την καθυστέρηση στην αφομοίωση νέων τεχνολογιών στη δημόσια διοίκηση
- & την εφτάψυχη διαφθορά...

Το χάσμα διευρύνεται χάρη και στο κοινωνικό περιβάλλον

- Αντι-επιχειρηματικές αντιλήψεις που κρατούν σε πολλά ΜΜΕ και κοινωνικά στρώματα.
- Συνεχιζόμενη ενοχοποίηση του κέρδους.
- Συνεχιζόμενη προτίμηση εργασίας στο βολικό αλλά και υδροκεφαλικό «Δημόσιο».
- Αντανακλαστική καχυποψία για κάθε τι το καινούργιο.
- Ιδιότυπη αντίληψη των δικαιωμάτων έναντι των υποχρεώσεων στον χώρο εργασίας.

Σύγκλιση Έρευνας – Βιομηχανίας: Τι πρέπει να προηγηθεί

- Καλλιέργεια μιας υγιέστερης νοοτροπίας σε όλους τους κοινωνικούς χώρους.
- Ανάπτυξη Εθνικής Πολιτικής στην Ε&ΤΑ. Συνεπής εφαρμογή αυτής και τακτική αναθεώρηση βάσει αποτελεσμάτων και στόχων.
- Αναβάθμιση της εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλες τις βαθμίδες.
- Περιοδική αξιολόγηση των Ερευνητών των ΑΕΙ & ΕΚ και ουσιαστική και συστηματική ενίσχυση των αρίστων.
- Περιοδική αξιολόγηση των μηχανισμών ΜΤ και έμπρακτη προώθηση των αρίστων.
- Γενναία ενίσχυση της Ε&ΤΑ με γνώμονα την Εθνική Πολιτική για Ε&ΤΑ.
- Συστηματική αξιοποίηση (επί τέλους) του ανθρώπινου δυναμικού της διασποράς.
- Απλούστευση του νομο-κανονιστικού περιβάλλοντος για το επιχειρείν.
- Ριζική ενίσχυση της εξαγωγικής προσπάθειας στις επιχειρήσεις.
- Καλλιέργεια και διευκόλυνση της δια βίου εκπαίδευσης.

Επιμέλεια παρουσίασης

www.help-forward.gr